

ZOFIA NOGALSKA

ur. 1927; Sieciechów

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów; dwudziestolecie międzywojenne; II wojna światowa; Puławy; okupacja niemiecka; okupacja hitlerowska; Żydzi puławscy; Żydzi w Puławach; Sonia Messinger; represje niemieckie; Holocaust; ulica Niemcewicza

Kolegowałem się z Sonią

Kolegowałam się z Sonią Messinger. Jej ojciec był malarzem pokojowym, mieszkania malował, matka nie pracowała nigdzie. Ona chodziła [ze mną] do szkoły podstawowej. Ona to taka jak Polka była, ładna dziewczuszka, czyściutka, zawsze dobrze się uczyła, i taka zupełnie jak Polka była. Niedaleko nas mieszkała, przy Niemcewicza, bliźniutko, jak to osiedle jest teraz Wróblewskiego, to ona gdzieś tutaj mieszkała. Ale tak to człowiek się nie kolegował, oni się słabo uczyli, takie zaniedbane były, bo to bidota wszystko była taka, że nie wiem.

Sonia jeszcze chyba miała nie wiem czy brata, czy siostrę, bo ich dwoje chyba tylko było. Taka fajna dziewczuszka, tak mi tej Soni było szkoda, a w ogóle tych Żydów było szkoda, bo to są przecież ludzie, co oni wyprawiali, ci Niemcy, okropne rzeczy.

To byli Żydzi na poziomie Polaków. Oni i w domu ładnie nawet mówili po polsku i po żydowsku też mówili, i czyści byli. Raczej tacy nie za bogaci byli, biedni, co tam malarz, jak przed wojną poszedł pomalował czy tu, czy siu, nie za wiele zarabiał. W kuchni jakiś kredens, stół, jakieś łóżka, skromnie, te podstawowe meble mieli, z tym, że zawsze czysto [było].

Sonia taka cichutka była zawsze, bardzo miła. Jak tam nieraz poszłam do niej, na krótko, ja nie kolegowałam się z nią na stałe, miałam inne koleżanki, może jak nie byłam w szkole, to poszłam, co było zadane, to ci rodzice tacy życzliwi byli, cieszyli się, że ja się z tą Sonią koleguję, że przyszłam do niej.

Data i miejsce nagrania	2005-09-26, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Karol Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"